

KiVa Koulu -ohjelma vähentää kiusaamista kaikilla vuosiluokilla

12.08.2009

Jo 300 000 lasta mukana

Materiaalit valmiit ja matkalla kouluille

Turun yliopistossa opetusministeriön rahoituksella kehitetyn KiVa Koulu -ohjelman kokeiluvaihe on päättynyt ja ohjelma leviää vauhdilla suomalaisiin kouluihin. Materiaali, johon kuuluu mm. opettajan oppaita monipuolisine tuntisuunnitelmineen, kiusaamisen vastainen tietokonepeli, julisteita, välituntivalvojen huomioliivit ja vanhempien opas, on nyt kokonaisuudessaan valmis. Lukuvuoden käynnistyessä näinä päivinä noin 300 000 lasta on KiVa Koulu -ohjelmaa toteuttavassa koulussa. Koulut, jotka eivät vielä ole mukana, voivat rekisteröityä KiVa Kouluksi lokakuussa 2009, ja saada ensi vuonna maksuttoman perehdytyksen sekä ohjelmaan kuuluvan materiaalin.

Materiaalit valmiit ja matkalla kouluille

Turun yliopistossa opetusministeriön rahoituksella kehitetyn KiVa Koulu -ohjelman kokeiluvaihe on päättynyt ja ohjelma leviää vauhdilla suomalaisiin kouluihin. Materiaali, johon kuuluu mm. opettajan oppaita monipuolisine tuntisuunnitelmineen, kiusaamisen vastainen tietokonepeli, julisteita, välituntivalvojen huomioliivit ja vanhempien opas, on nyt kokonaisuudessaan valmis. Lukuvuoden käynnistyessä näinä päivinä noin 300 000 lasta on KiVa Koulu -ohjelmaa toteuttavassa koulussa. Koulut, jotka eivät vielä ole mukana, voivat rekisteröityä KiVa Kouluksi lokakuussa 2009, ja saada ensi vuonna maksuttoman perehdytyksen sekä ohjelmaan kuuluvan materiaalin.

Tilannekartoituksesta ainutlaatuista tietoa koko Suomen tasolla

Nyt ohjelman käyttöön ottavilla kouluilla oli toukokuussa 2009 mahdollisuus osallistua Internet-pohjaiseen tilannekartoitukseen. Kukin koulu sai tähän oppilaskyselyyn perustuvan palautteen omasta tilanteestaan ja samalla kertynyt tieto antaa entistä paremman kuvan tilanteesta koko maassa. Yhtä laajaa, kaikki vuosiluokat (yhteensä 195 000 oppilasta) käsittävää kyselyä aiheesta ei suomalaisille peruskoululaisille ole aiemmin tehty. Kysely mm. osoittaa, että toisten kiusaaminen vähenee aluksi iän myötä, mutta lisääntyy jälleen murrosiän kynnyksellä. Yläkoulussa kiusattuja on usein kiusattu jo vuosien ajan myötä kiusaamisesta kertominen vähenee. Myös oppilaitten luottamus opettajien mahdollisuuksiin puuttua kiusaamistilanteisiin vähenee. Yläkoulussa kiusattujen tilanne näyttäisi olevan kaikkein pahin, koska kiusaajia on suhteellisen paljon ja kiusaaminen keskittyy harvoihin nuoriin. Heistä monia on kiusattu jo monen vuoden ajan, ja siitä kertominen on harvinaista.

KiVa toimii jo yhden vuoden jälkeen, jatkossa vaikutukset kumuloituvat

Alustavan arvion mukaan KiVa Koulu -ohjelma on onnistunut tavoitteessaan, kiusaamisen vähentämisessä, kaikilla perusopetuksen vuosiluokilla. Jo yhden vuoden kestänyt KiVan toteuttaminen vähensi kiusaamisongelmien esiintyvyyttä ja lisäsi kouluturvallisuutta ja -hyvinvointia. KiVa ei kuitenkaan jatkossa ole vain vuoden kestävä 'projekti', vaan se on mukana olevien koulujen pysyvä toimintatapa. Esimerkiksi KiVa-oppitunnit pidetään aina ensimmäisellä, neljännellä, ja seitsemännellä luokalla. Voidaan olettaa, että KiVan myönteiset vaikutukset ajan myötä vahvistuvat edelleen. Tämä tullaan näkemään tulevin vuosina kouluissa tehtävistä tilannekartoituksista.

Kiusaamistapausten selvittämiskeskustelut tuottavat tulosta

Kokeiluvaiheessa kouluissa toimineet KiVa-tiimit täyttivät kiusattujen ja kiusaajien kanssa käytyjen keskustelujen pohjalta lyhyen raportin, joka toimitettiin Turun yliopiston tutkijaryhmälle. Raporteista selviää mm. se, että kiusatuista oppilaista peräti 99.2 % kertoi seurantakeskustelussa tilanteensa muuttuneen parempaan suuntaan, kun vain 0.8% koki tilanteen pysyneen ennallaan. Yhdessäkään tapauksessa kiusattu oppilas ei kertonut kiusaamisen lisääntyneen tiimin puuttumisen jälkeen.

Lisätietoja:

- erikoistutkija Elisa Poskiparta, puh. 0400-286 670, elipos@utu.fi

- professori Christina Salmivalli, puh. 0400-995 473, tiina.salmivalli@utu.fi

- kehittämispäällikkö Kristiina Laitinen (opetusministeriö), puh. (09) 160 77325, kristiina.laitinen@minedu.fi

www.kivakoulu.fi